חידות על החורף

דף חידות להדפסה · 56 חידות עם תשובות והסברים

חלק א׳ — החידות

קוראים את החידה, מנסים לפתור לבד — ואת התשובות בודקים בחלק ב׳ שבסוף.

גשם וסערה

1. **כשאני מגיע, הציפורים עפות למקום חם. איזו עונה אני?**
2. **אני נופל מהשמיים בטיפות ומרטיב את כולם. מי אני?**
3. **אני הבזק אור חד בשמיים בזמן סערה, ומגיע לפני הרעם. מי אני?**
4. **אני רעש חזק שמתגלגל בשמיים אחרי הברק. מי אני?**
5. **אני מגיעה עם גשם חזק, רוח עזה, רעמים וברקים. מי אני?**
6. **אני נושבת חזק ומזיזה את העצים. מי אני?**
7. **אני כדור קטן של קרח שנופל מהשמיים. מי אני?**
8. **אני מים רדודים שנאגרים על המדרכה אחרי הגשם. מה אני?**
9. **פותחים אותי כשיורד גשם ונשארים יבשים. מי אני?**
10. **אני זרם מים חזק שמציף רחובות אחרי גשם כבד. מי אני?**
11. **אני אדמה רטובה ורכה אחרי הגשם, ומגפיים שוקעות בי. מה אני?**
12. **בחורף אני מגיע מוקדם, ובקיץ מאוחר. מי אני?**
13. **אני מופיע בשמיים אחרי הגשם עם שבעה צבעים. מי אני?**
14. **אני הגשם האחרון של החורף, רגע לפני שמגיע האביב. מי אני?**

שלג וקרח

15. **אני לבן ורך ויורד מהשמיים, ילדים בונים ממני איש. מי אני?**
16. **אני עף מהשמיים כמו נוצה לבנה וקטנה. מי אני?**
17. **יש לי אף מגזר וכובע, בונים אותי משלג. מי אני?**
18. **אני כדור לבן ורך שמכינים משלג וזורקים במשחק. מי אני?**
19. **המים הופכים אליי כשקר מאוד. מי אני?**
20. **אני נהר ענק של קרח שזורם לאט־לאט בין ההרים. מי אני?**
21. **אנחנו תלויים מקצה הגג כמו חרוטים שקופים ביום קר. מי אנחנו?**
22. **אני לבן ודק, מכסה את הדשא בבוקר קר. מי אני?**

23. **גולשים עליי בשלג מהגבעה. מי אני?**

24. **איתנו גולשים מהר על שלג ההרים, אחד לכל רגל. מי אנחנו?**

25. **נועלים אותנו ומחליקים איתנו על הקרח כמו רקדנים. מי אנחנו?**

26. **אני בית קטן שעשוי מלבני שלג וקרח, ובפנים חמים יותר מבחוץ. מי אני?**

27. **אני ההר הגבוה בישראל, ובחורף ראשי מתכסה שלג לבן. מי אני?**

28. **כשאני מגיעה, המים מתחילים לקפוא ולהפוך לקרח. מי אני?**

בגדים ואוכל חם

29. **לובשים אותי כשקר, יש לי שרוולים ארוכים. מי אני?**

30. **אני בגד חם וצמרירי שלובשים מתחת למעיל. מי אני?**

31. **שמים אותי על הידיים כשקר. מי אני?**

32. **כורכים אותי סביב הצוואר בימים קרים. מי אני?**

33. **חובשים אותי על הראש, אני עשוי מצמר. מי אני?**

34. **בחורף לובשים אותי על הרגליים, אני עבה וצמרירית ומחממת. מי אני?**

35. **נועלים אותי וקופצים איתי בשלוליות. מי אני?**

36. **אני מחמם את הבית בימים קרים. מי אני?**

37. **אני שמיכה עבה ומלאה נוצות, שמתכרבלים בה בלילות קרים. מי אני?**

38. **אוכלים אותי חם מהסיר, אני מלא בירקות. מי אני?**

39. **שותים אותי חם עם לימון כשקר בחוץ. מי אני?**

40. **אני חום ומתוק, שותים אותי חם ועשוי מחלב וקקאו. מי אני?**

41. **אני תבשיל חם שמתבשל לאט כל הלילה, ואוכלים אותי בצהרי שבת חורפית. מי אני?**

42. **אני עגולה ומתוקה, ממולאת בריבה, ומטגנים אותי בחנוכה. מי אני?**

בעלי חיים בחורף

43. **אני גדול ושעיר וישן כל החורף במערה. מי אני?**

44. **איך קוראים לשינה העמוקה והארוכה של בעלי החיים בחורף?**

45. **אני דוב לבן שחי בקוטב הצפוני. מי אני?**

46. **אני שחור ולבן, לא עף, וחי על הקרח. מי אני?**

47. **בחורף הפרווה שלי הופכת חומה־לבנה ללבנה לגמרי, כדי להיעלם בשלג. מי אני?**

48. **אני שועל קטן מארצות הקרח, והפרווה שלי לבנה בחורף וחומה בקיץ. מי אני?**

49. **אני חי במי הקרח של הקוטב ואוהב לנוח על גושי קרח צפים. מי אני?**

50. **אני היונק הגדול בעולם, ובחורף אני שוחה למים חמים כדי לגדל את הגורים. מי אני?**

51. **אני עפה דרומה עם הלהקה כשהחורף מגיע. מי אני?**

52. **אני מתחפרת בבוץ בתחתית הבריכה וישנה שם עד האביב. מי אני?**

53. **בחורף אני נכנס לקונכייה שלי וסוגר את הפתח עד שיתחמם. מי אני?**

54. **לפני החורף אני אוסף אגוזים וטומן אותם במחסנים קטנים באדמה ובעצים. מי אני?**

55. **אני ישן תלוי במהופך במערה חשוכה כל החורף. מי אני?**

56. **בחורף אני צומחת עבה וצפופה על בעלי החיים ומחממת אותם. מי אני?**

חלק ב׳ — דף התשובות

מיועד למנחה, למורה או להורה בלבד 🙂

גשם וסערה

1. **החורף** — החורף הוא העונה הקרה והגשומה בישראל: הימים קצרים, הלילות ארוכים, והטמפרטורות הן הנמוכות ביותר בשנה.

2. **הגשם** — הגשם הוא מים שנופלים מהעננים. בישראל כמעט כל הגשם יורד בחורף, והוא ממלא את הנחלים ואת הכנרת.

3. **הברק** — הברק הוא פריקה חשמלית ענקית בין עננים. האור מהיר מהקול, ולכן רואים את הברק לפני ששומעים את הרעם.

4. **הרעם** — הרעם נוצר כשהברק מחמם את האוויר בבת אחת והאוויר מתפשט ברעש חזק. אם סופרים את השניות בין הברק לרעם, אפשר לדעת עד כמה הסערה רחוקה.

5. **הסערה** — סערת חורף נוצרת כשאוויר קר ואוויר חם נפגשים מעל הים. בישראל סערות מביאות גשמים עזים, ובחרמון ובצפון גם שלג.

6. **הרוח** — רוח היא אוויר שנע ממקום למקום. בחורף הרוחות חזקות במיוחד: הן דוחפות את העננים ומביאות את הגשם מהים אל החוף.

7. **הברד** — הברד נוצר כשגושי קרח קטנים מתגלגלים בתוך ענן סערה וגדלים שכבה על שכבה, עד שהם כבדים מדי ונופלים לקרקע.

8. **השלולית** — שלולית נוצרת בשקעים קטנים בקרקע לאחר הגשם, כשאין למים לאן לזרום. כשהשמש יוצאת, המים מתאדים והשלולית נעלמת.

9. **המטרייה** — המטרייה מתפרשת מעל הראש כמו גג קטן נייד. ברוח חזקה של סערה היא עלולה להתהפך, ולכן אוחזים בה בשתי ידיים.

10. **השיטפון** — שיטפון קורה כשגשם כבד יורד בבת אחת והמים לא מספיקים להיספג בקרקע. בנחלי המדבר שיטפונות מגיעים בפתאומיות, ולכן אסור להיכנס לנחל כשיורד גשם בהרים.

11. **הבוץ** — הבוץ נוצר כשאדמה יבשה מתערבבת עם הרבה מי גשם. אחרי כמה ימי שמש הוא מתייבש ומתקשה בחזרה.

12. **הלילה** — בחורף הימים קצרים והלילות ארוכים: השמש שוקעת כבר בשעות אחר הצהריים, ולכן נדמה שהלילה מגיע מוקדם מהרגיל.

13. **הקשת** — הקשת נוצרת כשאור השמש עובר דרך טיפות הגשם ומתפצל לשבעה צבעים. כדי לראות קשת, השמש צריכה להיות מאחורינו והגשם מולנו.

14. **המלקוש** — המלקוש הוא הגשם האחרון של העונה. אחריו מתחמם, הפרחים פורחים בשיאם, והאביב מתחיל באמת.

שלג וקרח

15. **השלג** — השלג הוא מים שקפאו בעננים והפכו לפתיתים רכים. בישראל הוא יורד בעיקר בחרמון, בהרים הגבוהים, ולפעמים גם בירושלים.

16. **פתית השלג** — כל פתית שלג הוא גביש קרח בעל שש צלעות, ואין שני פתיתים זהים לגמרי זה לזה. מקרוב הוא נראה כמו כוכב קטן ולבן.

17. **איש השלג** — איש שלג בונים משלושה כדורי שלג בגדלים שונים. כשמתחמם הוא נמס לאט — לכן נהנים ממנו מהר, עוד לפני שהשמש יוצאת.

18. **כדור שלג** — כדור שלג מכינים משלג מעט רטוב שנדבק היטב. שלג יבש ופודרתי מתפורר בין הידיים ולא מחזיק כדור.

19. **הקרח** — מים הופכים לקרח כשהטמפרטורה יורדת לאפס מעלות ומטה. קרח צף על המים כי הוא קל מהם — וכך הדגים שורדים באגמים קפואים מתחת לשכבת הקרח.

20. **הקרחון** — קרחון הוא מסת קרח ענקית שנעה לאט מאוד, לפעמים רק כמה סנטימטרים ביום. קרחונים נמצאים בקטבים ובהרים הגבוהים בעולם.

21. **נטיפי קרח** — נטיפי קרח נוצרים כשמים נוזלים מקצה הגג וקופאים בדרך למטה, טיפה אחרי טיפה, עד שנבנה נטיף ארוך ושקוף.

22. **הכפור** — הכפור הוא שכבת קרח דקה שנוצרת בלילות קרים במיוחד על דשא, על עלים ועל מכוניות. בבוקר, כשהשמש עולה, הוא נמס ונעלם.

23. **המזחלת** — המזחלת מחליקה על השלג כי מתחתיה כמעט אין חיכוך. פעם מזחלות היו כלי תחבורה חשוב בארצות השלג, והיו מושכים אותן כלבים או סוסים.

24. **המגלשיים** — מגלשי סקי ארוכים וצרים מפזרים את משקל הגולש על שטח גדול, כדי שלא ישקע בשלג העמוק.

25. **נעלי ההחלקה** — מתחת לנעלי ההחלקה יש להב מתכת חלק שמחליק על הקרח. מחליקים מקצועיים מבצעים בעזרתן קפיצות וסיבובים מרשימים.

26. **האיגלו** — האיגלו הוא בית חורף מסורתי של תושבי הקוטב הצפוני. קירות השלג העבים חוסמים את הרוח, וחום הגוף של היושבים בפנים מחמם את האוויר.

27. **החרמון** — החרמון הוא ההר הגבוה בישראל, והמקום היחיד בארץ שיש בו אתר סקי. השלג שעליו נמס באביב ומזין את נחלי הצפון.

28. **מעלת האפס** — אפס מעלות צלזיוס היא נקודת הקיפאון של המים: מתחתיה נוצר קרח. בקצה השני, במאה מעלות, המים רותחים והופכים לאדים.

בגדים ואוכל חם

29. **המעיל** — מעיל חורף טוב חוסם את הרוח ושומר על חום הגוף. מעילי פוך קלים במיוחד כי הנוצות שבהם לוכדות הרבה אוויר חם.

30. **הסוודר** — סוודר מצמר או מבד עבה לוכד אוויר בין הסיבים שלו, והאוויר הכלוא הוא שמבודד את הגוף מהקור.

31. **הכפפות** — האצבעות מתקררות מהר כי הן צרות ורחוקות מהלב. כפפות שומרות עליהן חמות גם ביום הקר ביותר.

32. **הצעיף** — צעיף טוב מכסה את הצוואר, וביום של רוח קרה אפשר לכרוך אותו גם על הפה והאף ולהרגיש הבדל מיד.

33. **כובע הצמר** — ראש חשוף מאבד הרבה מחום הגוף ביום קר. כובע צמר שמכסה גם את האוזניים שומר על החום ועל ההרגשה הטובה.

34. **הגרב הצמרירית** — רגליים קרות מקרות את כל הגוף. גרביים עבות מצמר שומרות על חום הרגליים גם בתוך מגפיים רטובים.

35. **מגפי הגומי** — מגפי גומי גבוהים מגנים על הרגליים ממים ומבוץ, והם החברים הטובים ביותר של שלוליות החורף.

36. **התנור** — תנור חימום מחמם את אוויר החדר. חשוב לזכור: לא מניחים בגדים או שמיכות על תנור, ולא משאירים אותו דולק בלי השגחה של מבוגר.

37. **שמיכת הפוך** — שמיכת פוך מלאה בנוצות רכות שלוכדות הרבה אוויר, ולכן היא קלה מאוד — אבל מחממת מצוין.

38. **המרק** — מרק חם מחמם את הגוף מבפנים, והירקות שבו מלאים בוויטמינים. ביום חורף קר אין כמו קערת מרק מהבילה.

39. **התה** — תה חם עם לימון ודבש הוא המשקה הקלאסי של החורף. הלימון מוסיף ויטמין C, שעוזר לגוף בעונת השיעולים.

40. **השוקו החם** — שוקו חם מכינים מחלב חם ומאבקת קקאו או שוקולד. יש שמוסיפים מעליו קצפת או מרשמלו קטנים שנמסים בפנים.

41. **החמין** — החמין מתבשל על חום נמוך מיום שישי עד שבת בצהריים, ובתוכו תפוחי אדמה, שעועית, ביצים חומות ובשר. הבישול הארוך עושה אותו רך וטעים במיוחד.

42. **הסופגנייה** — בחנוכה, שחל תמיד בחורף, אוכלים מאכלים מטוגנים בשמן לזכר נס פך השמן. הסופגנייה היא הכוכבת: בצק מטוגן, ריבה בפנים ואבקת סוכר מעל.

בעלי חיים בחורף

43. **הדוב** — הדוב ישן שנת חורף עמוקה במערה או במאורה. הוא חי מהשומן שאגר בקיץ ובסתיו, וליבו פועם לאט מאוד.

44. **תרדמת חורף** — בתרדמת חורף בעלי החיים מורידים את חום גופם וישנים חודשים כמעט בלי לאכול, כדי לעבור בשלום את העונה שבה אין מזון.

45. **דוב הקוטב** — דוב הקוטב הוא הטורף היבשתי הגדול בעולם. פרוותו נראית לבנה, אבל כל שערה בעצם שקופה, והעור שמתחתיה שחור.

46. **הפינגווין** — הפינגווין הוא עוף ימי ששוחה מצוין אבל אינו עף. הפינגווינים הקיסריים מגדלים את הגוזלים דווקא באמצע החורף הקר ביותר בקוטב הדרומי.

47. **ארנבת השלג** — ארנבת השלג מחליפה פרווה לפי העונה: חומה בקיץ ולבנה בחורף, כדי שטורפים יתקשו לראות אותה על רקע השלג.

48. **שועל השלג** — שועל השלג חי בצפון הרחוק ומצליח לשרוד גם בחמישים מעלות מתחת לאפס, בזכות פרווה עבה במיוחד — אפילו על כפות הרגליים.

49. **כלב הים** — לכלב הים שכבת שומן עבה מתחת לעור שמחממת אותו במים הקפואים. הוא שוחה וצולל מצוין ודג דגים מתחת לקרח.

50. **הלוויתן** — לוויתנים רבים נודדים אלפי קילומטרים בכל שנה: בקיץ אוכלים במים קרים ועשירי מזון, ובחורף שוחים למים חמים, שם נולדים הגורים.

51. **הציפור הנודדת** — ציפורים נודדות עוזבות לפני שהקור והרעב מגיעים. רבות מהן חולפות מעל ישראל בדרכן לאפריקה החמה, ועוצרות לנוח בעמק החולה.

52. **הקרפדה** — קרפדות וצפרדעים רבות עוברות את החורף קבורות בבוץ או מתחת לעלים רטובים, בלי לאכול, עד שמתחמם באביב.

53. **החלזון** — החלזון אוטם את פתח הקונכייה בשכבת ריר שהתקשתה, וככה הוא לא מתייבש — ויישן לו בתוך הבית שלו כל החורף.

54. **הסנאי** — הסנאי אינו ישן כל החורף כמו הדוב: הוא מתעורר מדי פעם ויוצא לאכול מהאגוזים שהחביא. אגוזים ששכח מהם הופכים לפעמים לעצים חדשים.

55. **העטלף** — עטלפים רבים עוברים את החורף בתרדמה במערות, תלויים מהתקרה במהופך. חשוב לא להעיר אותם: זה מבזבז להם את האנרגיה הדרושה כדי לשרוד עד האביב.

56. הפרווה — פרוות חורף עבה מפרוות קיץ כי היא לוכדת יותר אוויר צמוד לעור — והאוויר הכלוא הוא מבודד מצוין מפני הקור.